

Danmarks Naturfredningsforening

Lokalkomiteen for Lyngby-Taarbæk

Lokalkomiteens beretning til årsmødet den 5. november 2001.

Jeg er glad for igen i år at kunne sige, at det forløbne år har været et godt år for naturen og miljøet i Lyngby-Taarbæk.

Det bedste, der er sket, er at fredningssagen for Mølleådalene fra Lyngby Sø til Øresund nu endelig er afsluttet. Det er i år 10 år siden, at lokalkomiteen besluttede at anmode hovedforeningen om at rejse fredningssag for Mølleådalene for at beskytte den mod yderligere byggeri, så det har været et langt og sejt træk.

Men også vores fredningssag for den grønne landskabskile mellem Ermelunden og Lyngby Sø blev næsten afsluttet. Naturklagenævnet holdt besigtigelse af fredningen den 8. maj og besluttede at gennemføre fredningen. Der opstod imidlertid diskussion om, hvor Fæstningskanalen præcis forløber i Kanalparken ved Lyngby Storcenter, så Naturklagenævnet besluttede at der skulle foretages en arkæologisk undersøgelse, inden fredningsgrænsen blev fastlagt på dette sted. Denne undersøgelse blev foretaget for 3 uger siden, men resultatet er endnu ikke offentliggjort. Vi har dog hørt, at Fæstningskanalen blev fundet. Så nu forventer vi at sagen kan afsluttes i begyndelsen af det nye år. Som oplæg til Naturklagenævnets besigtigelse havde lokalkomiteen fået Rambøll til at udarbejde et skitseprojekt for en genskabelse af Fæstningskanalen som en vandfyldt kanal fra Lyngby Hovedgade til Klampenborgvej. Projektet blev også sendt til kommunalbestyrelsens medlemmer og fik en positiv modtagelse, så vi håber meget, at det vil komme til at indgå i den kommende kommuneplan.

Skov- og Naturstyrelsen har netop udsendt et forslag til en ny driftsplan for Jægersborg Skovdistrikt for perioden 1999-2013. Den er blevet et par år forsinket og er i høring indtil den 14. december. Vores vigtigste ønsker til driftsplanen er en bedre beskyttelse af naturen i Dyrehaven, og at Eremitagesletten bliver et permanent overdrev, der ikke som nu pløjes op med års mellemrum for at dyrke havre.

Som I måske husker, så stævnedes vi for 2 år siden Naturklagenævnet i Landsretten, fordi de havde givet tilladelse til at tilplante et 330 år gammelt overdrev i Dyrehaven nordøst for Eremitageslottet ved Christian d. V's Eg. Overdrevet er både bevaringsværdigt på grund af dets planteliv, overdrevssvampe og mange tuer af gul engmyre. Retssagen har været stillet i bero i afventning af den endelige driftsplan, men er nu sat i gang igen, idet Skov- og Naturstyrelsen fastholder planerne om at tilplante overdrevet. Vi står meget uforstående over for, at Skov- og Naturstyrelsen, der ellers har til opgave at beskytte vores natur, vil ødelægge et af Dyrehavens gamle og værdifulde overdrev. Københavns Amt har ønsket, at Dyrehavens overdrev blev udlagt som EF-Naturbeskyttelsesområde, og det er til behandling i Skov- og Naturstyrelsen.

Lokalkomiteen vandt sidste efterår en sag i Naturklagenævnet over Danmarks Lærerforening, der ville have tilladelse til at opføre 5 selskabslokaler i og ved Rejsestalden i Frederiksdal. Et sådant

projekt vil medføre alvorlige forringelser af de kulturhistoriske og rekreative værdier i Frederiksdal og øge det parkeringskaos, der allerede findes på udflugtsdage. Lokalkomiteen har siden fået udarbejdet et projekt af Rambøll, hvor Rejsestalden indrettes til spise- og traktørsted samt formidlingscenter for Frederiksdals historie. Danmarks Lærerforening har afvist vores projekt, og der forhandles nu med Lyngby-Taarbæk Kommune om en anden løsning, der kan føre til en istandsættelse af Rejsestalden og en nedrivning af de grimme og meget misligholdte bygninger ved Rejsestalden. Vi håber, at der snart findes en løsning, så Rejsestalden og dens omgivelser kan indrettes til gavn og glæde for de mange udflugts-gæster, der besøger Frederiksdal.

Vi har i det forløbne år også arbejdet på at forhindre en yderligere forringelse af fortidsmindet Københavns Befæstning. Foruden Fæstningskanalen har vi jo bl.a. også Lyngbyfortet og Fortunfortet beliggende her i kommunen. Vi har vundet en sag om byggeri på Fortunfortet i Naturklagenævnet, og dermed forhindre opførelse af et 2-etages hus klos op ad fortets kerne. Vi har også gennem en klage til Naturklagenævnet fået stoppet omdannelsen af et 1-plan hus til et 2-planhus på Lyngbyfortet.

Forterne indgår ligesom Vestvolden i Københavns Befæstning, der er Europas bedst bevarede hovedstadsbefæstning. Vi har derfor foreslået, at der foretages en pleje og genopretning af forterne i kommunen ligesom det er sket med Vestvolden. Vi har nu fået oplyst, at Københavns Amt vil påbegynde en genopretning af Fortunfortet næste år.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite har i år afsluttet 10 års hårdt arbejde med bekæmpelse af Kæmpe-Bjørnekloen her i kommunen. Vi startede bekæmpelsen i 1992 i Tordals Mose og indgik i 1993 en aftale med Lyngby-Taarbæk Kommune om bekæmpelse i hele kommunen. Dengang var der skønsmæssigt 2 millioner Kæmpe-Bjørnekloer i kommunen på ca. 120 forskellige steder.

Heldigvis skygger de store Kæmpe-Bjørnekloer også de mindre Kæmpe-Bjørnekloer ihjel, så vi har ikke skullet fjerne alle de 2 millioner Kæmpe-Bjørnekloer med spade og le, men kun ca. ½ million, og det har taget os ca. 1.600 timer over de 10 år. Tilbage er nu blot en meget beskedent indsats med at overvåge de steder, hvor der stadigvæk kan dukke enkelte planter op, indtil de alle er væk.

Vi har i en årrække deltaget i et samarbejde med 3 grundejerforeninger i Virum om genopretning af Kallelev Mose. Mosen er blevet stærkt forurenet af spildevand gennem mange årtier og har derfor været en algesuppe uden undervandsplanter og med et meget fattigt dyreliv. Vi er glade for, at kommunen har taget fat på genopretningen af mosen. Det er tydeligt, at iltningen af søerne og tilsætningen af jern for at fælde fosfaten, har forbedret tilstanden i mosens to store søer væsentligt. I den lille sø har der i årevis holdt over 100 ænder til på grund af ulovlig fodring. Det stoppede kommunen i sommers med en politianmeldelse, og få dage senere var bestanden nede på nogle få ænder, som er den naturlige bestand for søen. Vi forventer, at det nu vil give en meget renere sø.

Lokalkomiteen har i årevis forsøgt at forhindre, at der gives tilladelse til vandindvinding i Bøndernes Hegn, fordi det vil medføre risiko for et fald af vandstanden i Store Hulsø på op til 45 cm. Store Hulsø, der ligger i Frederiksdal Skov, er både naturmæssigt og landskabeligt en af de mest værdifulde søer i kommunen. Der er desuden efter aftale med Skov- og Naturstyrelsen

udlagt 18 ha urørt sumpskov vest for søen, som også vil blive påvirket af en sænkning af vandstanden. Nu har Naturklagenævnet og Miljøstyrelsen givet Bagsværd Vandværk tilladelse efter henholdsvis skovloven og vandforsyningsloven til at etablere undersøgelsesboringer i Bøndernes Hegn, så der kan foretages prøvepumpninger. Hvis resultatet af undersøgelserne bliver, at Vandværket søger om en endelig vandindvindingstilladelse vil vi selvfølgelig påklage tilladelsen til Miljøstyrelsen igen. Vi mener, at Store Hulsø er et så værdifuldt naturområde, at der med henvisning til forsigtighedsprincippet ikke bør gives tilladelse til vandindvinding i dens grundvandsopland.

Der har i årets løb været en række sager om overtrædelse af Mølleåfredningen. Den mest spektakulære er uden tvivl sagen om udvidelse af Brede Boldbane ud i Mølleåfredningen og i fredsskov. Vores holdning var, at der kunne tillades en udvidelse, men ikke udover hvad der var absolut nødvendigt for at overholde kravene til banestørrelse. Det tog kommunalbestyrelsen til efterretning og fjernede den ulovlige del af udvidelsen. I Lundtofte blev der i strid med Mølleåfredningen fældet knap 20 egetræer. Vi foretog politianmeldelse for at forebygge lignende sager fremover. Politiet har endnu ikke afgjort sagen, men vi fik sendt et klart signal til grundejerne i Mølleåfredningen.

Lokalkomiteen har siden 1980'erne arbejdet for at forhindre en udstykning af Kaningårdens frugthave til boligformål. Frugthaven er en vigtig del af Kaningårdens kulturhistorie og den er samtidig et værdifuldt naturområde og rekreativt område. Vi er derfor meget glade for, at kommunalbestyrelsen nu har besluttet at ophæve byggemulighederne og at inddrage frugthaven i park- og landskabsområdet omkring Kaningården.

Lokalkomiteen gjorde indsigelse mod forslag til lokalplan 166 for et område mellem Christian Winthers Vej, Sophus Schandorphs Vej og Nybrovej ligesom de fleste beboere i området. Resultatet blev, at kommunalbestyrelsen friholdt det store våde område mellem disse veje for bebyggelse, og det kan dermed fortsat være et fristed for plante- og dyrelivet.

Lokalkomiteen blev meget forbavset, da vi pludselig i august så, at Slots- og Ejendomsstyrelsen havde ansøgt om tilladelse til nedrivning af Landmålerhuset i Dyrehaven ved Magasindammen. Landmålerhuset har fungeret som staldbygning for Eremitageslottet og er derfor af kulturhistorisk betydning ligesom kornmagasinet, der ligger ved siden af. Landmålerhuset fik endvidere højeste bevaringsværdi i Lyngby-Taarbæk Kommunes Kommuneatlas over bevaringsværdige bygninger. Vi havde tidligere fået oplyst af Skov- og Naturstyrelsen, at huset ville blive renoveret efter branden i februar sidste år efter ønske fra kongehuset. Slots- og Ejendomsstyrelsen begrundede sit ønske om at nedrive bygningen med, at Landmålerhuset var totalskadet af branden, og at murene var revnede på grund af manglende fundering, så der reelt skulle opføres en helt ny bygning. Det forbavsede os meget, da Falck efter branden udtalte, at det kun var tagetagen der var brændt, mens resten var uskadt. Vi anmodede på den baggrund Rambøll om at udarbejde en tilstandsrapport for Landmålerhuset. Rapporten viste, at en del af murene var skadet af vand og skulle genopføres, men bygningen var ikke totalskadet, og der var ingen problemer med funderingen. Det blev bekræftet af dokumenter på Rådhuset, der viste, at bygningen var blevet renoveret i 1977 herunder funderingen. Vi har på den baggrund opfordret Slots- og Ejendomsstyrelsen til at medvirke konstruktivt til en bevaring af bygningen og peget på, at den passende kunne anvendes som satellit for Naturskolen i Raadvad og/eller som

besøgscenter for Dyrehavens gæster. Dyrehaven mangler jo et sted, hvor man kan få information om såvel Dyrehavens som Eremitageslottets lange og interessante historie.

Lokalkomiteen har også i det forløbne år haft et godt samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommune. Vi har bl.a. holdt 4 møder med Teknisk Forvaltning, hvor vi har drøftet aktuelle sager og udvekslet synspunkter. Størst uenighed har der været om opførelse af en bro over Mølleåen bag Brede Museet. Kommunen vil her indsnævre Mølleåen fra ca. 11 meters bredde til 5,5 meters bredde og derefter opføre en 16 m lang bro over åen. Vi synes for det første, at broen skal respektere Mølleåens bredde, ligesom alle de andre træbroer over åen gør, og desuden synes vi, at det er lidt molboagtigt at bygge en 16 m lang bro over en å, som er indsnævret til 5,5 m bredde. Vi har påklaget sagen til Naturklagenævnet, men der er endnu ikke kommet nogen afgørelse.

Også i år har en række borgere været aktive med at registrere plante- og dyrelivet på en række lokaliteter i kommunen bl.a. på Borrebakken og Parkkirkegården, ved Store Hulsø og på overdrevarsarealer langs Helsingørmotorvejen. Vi har desuden haft et par gode ekskursioner i registreringsgruppen til Store Hulsø i Frederiksdal Skov og til DTU for at se Skov-Hullæben. Skov-Hullæben er en orkide, som findes i tusindvis på DTU's arealer. Gruppen er åben for alle, så hvis nogen har lyst til at være med at registre plante- og dyrelivet i kommunen, skal I bare sige til.

Lokalkomiteen har i år haft 8 arrangementer: Jul med Naturfredningsforeningen, På opdagelse i Dyrehavens oldtid, Forårstur til Frederiksdal Slot, Paddetur i Tordals Mose, Nattergaletur langs Mølleåen, Iberisk Skovsnegl i Lyngby-Taarbæk, Økologisk havevandring i Brede og Familiesvampetur til Bøllemosen.

Vi har i det forløbne år haft medlemshvervning her i kommunen, og det har givet os næsten 1.000 nye medlemmer, så vi nu har godt 3.500 medlemmer. Jeg vil gerne byde de nye medlemmer velkommen og love, at vi vil gøre, hvad der er muligt for at bevare kommunens grønne områder og beskytte miljøet mod forurening.

Vores arbejdsopgaver i det kommende år vil bl.a. omfatte en indsats for at få sat gang i fredningssagen for Mølleådalene fra Lyngby Sø til Farum dvs. fredning af Lyngby Sø, Bagsværd Sø og Furesøen og deres omgivelser. Vi vil arbejde for at få forbedret vandkvaliteten i Furesøen, Lyngby Sø og Mølleåen, så de om en årrække kan få et meget rigere plante- og dyreliv. Hvert år udledes der store mængder fortyndet spildevand i Mølleåen ved Ålebækken i forbindelse med regnvejr, og det bør stoppes hurtigst muligt. Vi vil også fortsætte registreringen af plante- og dyrelivet i kommunen, og vi vil arbejde for, at der bliver skabt en samlet plan for bevarelse af resterne af Nordfronten af Københavns Befæstning.

Lokalkomiteen har 9 medlemmer:

Hans Nielsen (formand), Jørgen O. Rasmussen (næstformand), Thomas Jensen (sekretær), Anni H. Dalgas, Svend Henriksen, Syss Karll, Vibeke Kiil, Niels Heding og Tove Falk-Sørensen samt suppleanterne Vibeke Horsten og Gerd Lemvig.

Vi vil gerne have forslag fra jer til sager, ture, arrangementer og temaer, som vi kan tage op i det kommende år til gavn for vores natur og miljø.